

[Niels Helveg Petersen]

den vanskeligste af alle. Det har man i stedet overladt til NATO, og det har efter radikal opfattelse i alle henseender været den rigtige måde at gøre det på. Vi lægger i denne diskussion fra radikal side afgørende vægt på, at Danmark ikke kan forpligtes til at indgå i en fælles forsvarspolitik mod sin egen vilje. Hvis der altså i Danmark fortsat vil være flertal imod at indgå i et sådant samarbejde, så kommer vi der ikke. Vi kan ikke tvinges ind mod vores egen vilje.

Vi lægger også meget vægt på, at forpligtelserne i forhold til NATO i traktaten udtrykkeligt har forrang frem for forpligtelserne i forhold til EF's militære samarbejde. Jeg vil i øvrigt gerne gøre gældende som min opfattelse, at den adskillelse, som traktaten indeholder imellem samarbejdet inden for NATO – som har forrang – og det samarbejde, som finder sted inden for WEU, forekommer mig overordentlig tvetydig og uklar. Og det er der ikke noget mærkeligt i, for formuleringerne her dækker jo over reelle forskelle i landenes udgangspunkter. Der er om dette faktisk meget betydelig uenighed i medlemskredsen.

Det Radikale Venstre ser ingen begrundelse for, at Danmark skal være med i Den Vesteuropæiske Union. Vi er imod at ændre den danske linje og politik på dette område. Jeg noterer mig i øvrigt, at lovforslaget om vores tiltrædelse af unionstraktaten i sine bemærkninger intet siger om Vestunionen.

For nu at vende mig til de konkrete samarbejdsområder, hvor der er nyt i unionstraktaten, så vil jeg først nævne miljøspørgsmålene, som jeg finder af størst betydning overhovedet. Miljøforbedringer er blevet en del af selve formålet med samarbejdet. Det er blevet en del af målsætningen for samarbejdet inden for Unionen, at der skal skabes bæredygtig økonomisk udvikling.

Det er endvidere nu blevet fastlagt, at man med kvalificeret flertal kan træffe beslutninger om minimumsstandarder på miljøområdet. Jeg tror, denne bestemmelse får overordentlig vidtrækkende betydning for miljøpolitikken for hele det europæiske område. Det, det betyder for os i Danmark, er, at vi her har fået et instrument til at påvirke miljøpolitikken for foreløbig 330 millioner europæere i stedet for at stille os tilfreds med de normer, vi kan fastsætte for 5 millioner danskere. Det har langt større

betydning for miljøet i Europa, at vi får dette redskab, end noget andet. Så jeg tror, at det bliver muligt at gennemføre betydelige miljøpolitiske fremskridt her i kraft af disse bestemmelser. Jeg må sige, at jeg har personligt meget svært ved at forstå, at tilhængere af en mere avanceret miljøpolitik kan melde sig som stærke modstandere af den unionstraktat, der her er til behandling.

Vi lægger i Det Radikale Venstre også vægt på, at der skabes øget retssikkerhed og åbenhed ved etablering af en europæisk ombudsmandsinstitution. Der er jo her tale om et virkelig gedigent stykke dansk systemeksport. Det er et godt resultat, regeringen har opnået her. Jeg synes, det er løfterigt og positivt, at ombudsmandsinstitutionen og hele den tankegang, der ligger bag om et ubureaukratisk indseende med forvaltningen, nu vinder indpas på det europæiske niveau. Jeg tror faktisk, det får betydning for retsopfattelsen på hele det europæiske område.

Når det drejer sig om demokratisering og det demokratiske underskud, så er der ved ombudsmandsinstitutionen og ved de ikke særlig stærkt forøgede beføjelser for Parlamentet sket visse fremskridt. Jeg synes, her er et område, hvor vi kommer til at arbejde mere ihærdigt i fremtiden.

Dernæst spørgsmålet om mere åbenhed omkring beslutningsprocessen. Første gang jeg hørte om forslaget om åbne ministerrådsmøder, vil jeg gerne indrømme, at jeg var overordentlig skeptisk. Jeg fandt, at det var et forslag, som var behæftet med mange fejl og mangler. Jeg er ved nærmere eftertanke blevet mindre skeptisk, især fordi det her jo drejer sig om, at Ministerrådet faktisk gennemfører, hvad der har lovgivningskraft i de enkelte lande.

Regler med lovgivningskraft med virkning som en form for lovgivning i de enkelte lande – i hvert tilfælde i realiteten, hvis ikke i formaliteten – bør være underkastet offentlighed. Det er jo da f.eks. et princip, som vi holder i hævd her i landet, selv om fremmødet under debatten her jo ikke antyder nogen stærk offentlig tilstrømning.

Den sociale dimension, som nu kommer med ind i samarbejdet, hilser vi meget velkommen. Vi er glade for, at ét land her ikke kunne blokere andre landes fremskridt. Og så noterer vi os i øvrigt, at bestemmelserne er udformet